

Stosunek do rządu we wrześniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Wrzesień nie przyniósł większych zmian w stosunku Polaków do rządu Mateusza Morawieckiego¹.

POPARCIE DLA RZĄDU

W porównaniu z sierpniem minimalnie wzrosła liczba zwolenników rządu (34%, wzrost o 2 punkty procentowe), jednak zarazem – choć w nieco mniejszym stopniu – również zwiększył się odsetek jego przeciwników (38%, wzrost o 1 punkt). Spadła natomiast liczba osób deklarujących wobec rządu obojętność (24%, spadek o 1 punkt), a także niemających sprecyzowanej opinii na jego temat (4%, spadek o 1 punkt).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020					2021								
	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Zwolennicy	39	38	33	30	33	33	32	32	33	34	34	34	32	34
Przeciwnicy	35	34	43	45	42	40	43	44	40	40	35	38	37	38
Obojętni	22	25	20	22	20	22	22	21	23	21	27	23	25	24
Trudno powiedzieć	3	3	4	3	4	5	3	3	4	5	4	5	5	4

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (376) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

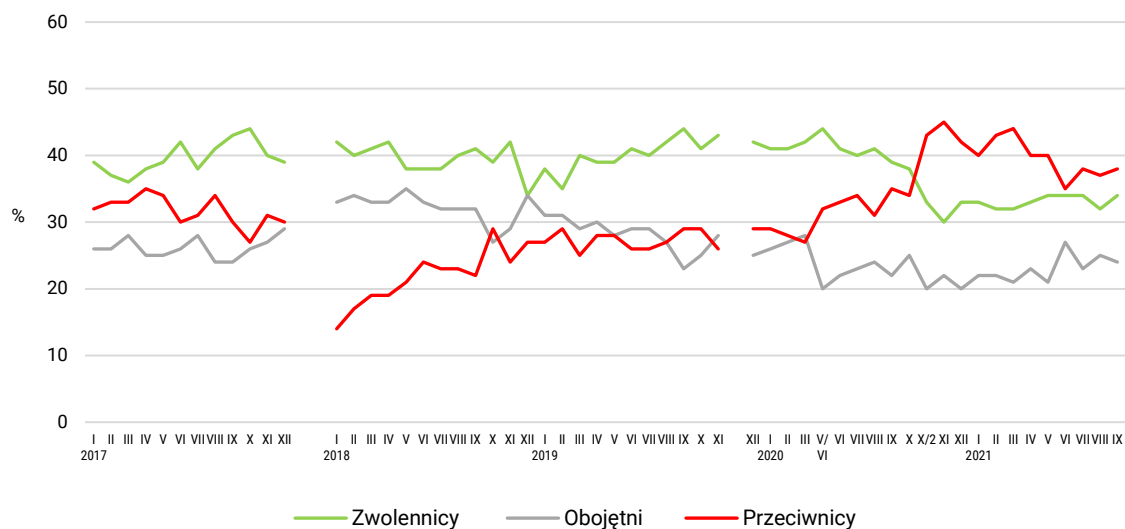
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 6 do 16 września 2021 roku na próbie liczącej 1218 osób (w tym: 62,4% metodą CAPI, 25,0% – CATI i 12,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Nastawienie do obecnego rządu w największym stopniu zależy od politycznych i światopoglądowych cech badanych. Zwolennikami urzędującego gabinetu najczęściej są z jednej strony respondenci deklarujący prawicowe poglądy polityczne (64%), a z drugiej strony – osoby religijne, często biorące udział w praktykach religijnych (51% – kilka razy w tygodniu, 52% – raz w tygodniu). Poza tym poparcie dla rządu jest wprost proporcjonalne do wieku – im starsi badani, tym większa jest liczba jego zwolenników. Wśród osób najstarszych (powyżej 65 roku życia) zwolennikami obecnego gabinetu jest ponad połowa (55%), w grupie o dekadę młodziej (55–64 lata) tylko nieco mniej (48%). Wśród respondentów w średnim wieku (35–54 lata) odsetek sympatyków rządu mieści się w przedziale od nieco ponad jednej piątej do jednej trzeciej wskazań. Natomiast spośród młodych ankietowanych obecny rząd popiera 20% osób w wieku 25–34 lata i tylko 11% najmłodszych badanych w wieku 18–24 lata.

Ponadto gabinet Mateusza Morawieckiego częściej popierają osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (47%) oraz zasadniczym zawodowym (46%), pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych (47%). Sympatia dla rządu jest największa wśród osób deklarujących dochody poniżej przeciętnych, choć nie najniższe (47% w grupie o dochodach od 1500 zł do 1999 zł *per capita* i 46% – od 1000 zł do 1499 zł). W grupach społeczno-zawodowych rząd popierają najczęściej emeryci (54%), renciści (47%) oraz rolnicy (44%).

Przeciwnikami obecnego gabinetu najczęściej są respondenci deklarujący lewicowe poglądy polityczne (76%), a także w ogóle nieuczestniczący lub sporadycznie (kilka razy w roku) uczestniczący w praktykach religijnych (odpowiednio 63% i 47%). Wielu przeciwników rządu znajdujemy wśród mieszkańców dużych miast (60% w miastach powyżej 500 000 i 52% w miastach

od 100 000 do 499 999 mieszkańców), wśród najmłodszych ankietowanych (18–24 lata – 54%) oraz osób w średnim wieku (35–44 lata – 50%), a także wśród badanych z wyższym wykształceniem (56%). W grupach społeczno-zawodowych obecną władzę najczęściej kontestują uczniowie i studenci (62%), kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem oraz osoby pracujące na własny rachunek (po 58%), a także pracownicy administracyjno-biurowi (49%) i pracownicy usług (47%).

Na stosunek do rządzącego gabinetu najsilniej wydają się oddziaływać poglądy polityczne. Znajduje to odzwierciedlenie w deklaracjach elektoratów poszczególnych ugrupowań politycznych. Zwolenników rządu znajdujemy w ogromnej większości jedynie wśród wyborców Prawa i Sprawiedliwości (wraz z Solidarną Polską – 88%). Elektoraty pozostałych ugrupowań są w większości, silniej lub słabiej, przeciwnikami rządu – najbardziej zdecydowanie wyborcy Koalicji Obywatelskiej (86%) oraz Lewicy (83%), najrzadziej – sympatycy Konfederacji (64%).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską)	88	3	8	1
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	9	64	27	0
Polska 2050 Szymona Hołowni	5	75	19	2
Lewica*	5	83	9	3
Koalicja Obywatelska	3	86	10	1

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

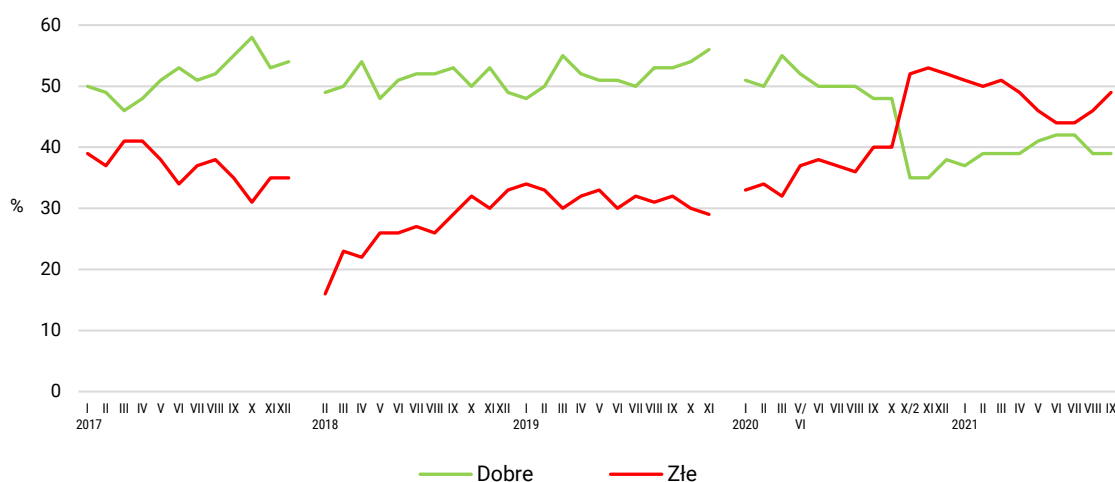
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Tak jak w sierpniu tylko niespełna dwie piąte badanych (39%) pozytywnie ocenia działalność rządu od czasu objęcia przezeń władzy. Od ubiegłego miesiąca zwiększyła się natomiast liczba respondentów negatywnie opiniujących jego działalność – prawie połowa Polaków ma złe zdanie na temat działań podejmowanych przez rząd (49%, wzrost o 3 punkty procentowe).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020					2021								
	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Dobrze	48	48	35	35	38	37	39	39	39	41	42	42	39	39
Źle	40	40	52	53	52	51	50	51	49	46	44	44	46	49
Trudno powiedzieć	13	12	12	11	10	12	11	10	12	13	14	14	16	12

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Zróznicowania ocen działalności rządu w zależności od cech społeczno-demograficznych badanych wyglądają niemal identycznie, jak w przypadku deklaracji politycznego poparcia dla rządu.

Najlepiej działania rządu oceniają osoby o prawicowych poglądach politycznych (68%), blisko związane z Kościołem (praktykujący kilka razy w tygodniu – 64%, raz w tygodniu – 58%), starsze (w wieku 65 lat i więcej – 61%, od 55 do 64 lat – 49%), gorzej wykształcone (z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym – 57%, z zasadniczym zawodowym – 51%), pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych (58%), mieszkające na wsi (46%). Spośród grup społeczno-zawodowych pozytywnie dokonania rządu oceniają renciści (61%), emeryci (59%) i rolnicy (55%).

Natomiast najbardziej krytyczne zdanie na temat działalności rządu Mateusza Morawieckiego mają młodszy respondenci (od 18 do 24 roku życia – 75%, od 25 do 34 roku życia – 58%, od 35 do 44 roku życia – 59% ocen negatywnych), osoby o lewicowych bądź centrowych poglądach politycznych (odpowiednio 87% i 53%), badani nieuczestniczący bądź uczestniczący sporadycznie w praktykach religijnych (odpowiednio 72% i 62%), mieszkający w miastach liczących ponad 100 000 mieszkańców (od 100 000 do 499 999 mieszkańców – 61%, więcej niż 500 000 – 66%), lepiej wykształcone (z wykształceniem wyższym – 66%, ze średnim – 50%), osiągające dochody powyżej 2000 zł na osobę w rodzinie (od 2000 zł do 2999 zł *per capita* – 60%, powyżej 3000 zł *per capita* – 71%). W grupach społeczno-zawodowych negatywnie efekty pracy rządu oceniają w większości uczniowie i studenci (77%), kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (69%), osoby pracujące na własny rachunek (64%), pracownicy administracyjno-biurowi (59%), pracownicy usług (55%), robotnicy (wykwalifikowani – 57%, niewykwalifikowani – 52%) oraz gospodynie domowe (51%).

Wyborcy Prawa i Sprawiedliwości (wraz z Solidarną Polską) niemal jednogłośnie pozytywnie oceniają działania podejmowane przez rząd Mateusza Morawieckiego od początku jego funkcjonowania (93% ocen pozytywnych). Pozostali są w swych ocenach mniej lub bardziej krytyczni. Najbardziej negatywnie działalność rządu Mateusza Morawieckiego oceniają wyborcy Lewicy (96% ocen negatywnych) oraz Koalicji Obywatelskiej (92%), nieco mniej zdecydowanie wypowiadają się na ten temat sympatycy Polski 2050 (85%). Spośród elektoratów partii opozycyjnych relatywnie najmniej krytyczni są zwolennicy Konfederacji (73% ocen negatywnych, 21% pozytywnych).

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską)	93	5	2
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	21	73	6
Polska 2050 Szymona Hołowni	6	85	9
Koalicja Obywatelska	4	92	4
Lewica*	2	96	2

* Uwaga: niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

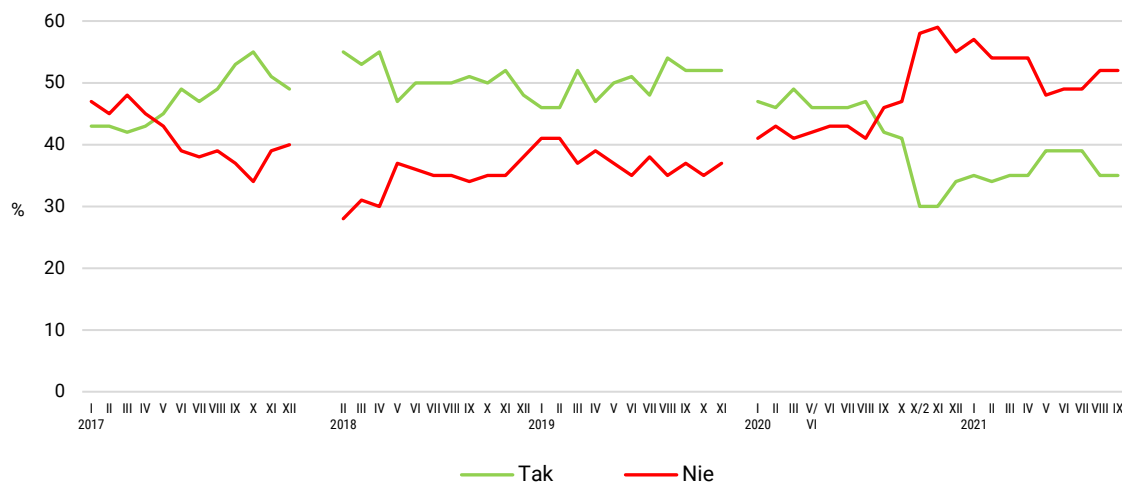
We wrześniu zupełnie nie zmieniła się społeczna ocena polityki gospodarczej rządu, a także stosunek do osoby premiera.

Tak jak w ubiegłym miesiącu nieco ponad jedna trzecia badanych pozytywnie zapatruje się na działania rządu w dziedzinie gospodarki (35%), natomiast więcej niż połowa jest przeciwnego zdania na ten temat i uważa, że polityka gospodarcza obecnego rządu jest zła (52%).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020					2021								
	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Tak	42	41	30	30	34	35	34	35	35	39	39	39	35	35
Nie	46	47	58	59	55	57	54	54	54	48	49	49	52	52
Trudno powiedzieć	12	12	12	11	11	8	12	11	11	13	12	12	13	13

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Tak jak w przypadku stosunku do rządu oraz opinii o jego działalności najsilniejsze zróżnicowania ocen notujemy w wymiarze politycznym i religijnym.

Politykę gospodarczą gabinetu Mateusza Morawieckiego przychylnie oceniają w większości przede wszystkim zwolennicy prawicy (64% wierzy, że stwarza ona szanse poprawy sytuacji) oraz osoby mające silne związki z Kościołem (praktykujący kilka razy w tygodniu – 55%, raz tygodniu – 52%). Częściej niż pozostali w sensowność posunięć gospodarczych rządu wierzą osoby starsze, powyżej 65 roku życia (53%) oraz pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych (51%), a w grupach społeczno-zawodowych – emeryci (52%).

Krytyczne opinie o działaniach gospodarczych rządu są dużo powszechniejsze. Najbardziej zdecydowanie wyrażają je respondenci o lewicowych poglądach politycznych (87%), nieuczestniczący bądź uczestniczący sporadycznie w praktykach religijnych (odpowiednio 76% i 63%), młodszy wiekiem (18–24 lata – 72%, 25–34 lata – 66%, 35–44 lata – 64%), mieszkający w miastach liczących powyżej 100 000 mieszkańców (66%), badani o dochodach przekraczających 3000 zł *per capita* (71%). W grupach społeczno-zawodowych sądzą tak najczęściej uczniowie i studenci (81%), kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (72%), osoby pracujące na własny rachunek (70%), pracownicy administracyjno-biurowi i osoby bezrobotne (po 65%) oraz gospodynie domowe (60%)

Zdecydowanie pozytywnie o polityce gospodarczej rządu Mateusza Morawieckiego myślą wyborcy Prawa i Sprawiedliwości (wraz z Solidarną Polską) – 89% spośród nich uważa, że stwarza ona szansę na poprawę sytuacji gospodarczej. Natomiast elektoraty pozostałych partii w zdecydowanej większości wystawiają polityce gospodarczej obecnego gabinetu negatywne noty – 95% wyborców Koalicji Obywatelskiej uważa politykę gospodarczą rządu za złą, podobnie sądzi 87% sympatyków Polski 2050 Szymona Hołowni, 82% – Lewicy i 78% – zwolenników Konfederacji Wolność i Niepodległość.

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana/Pani zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską)	89	4	7
Lewica*	15	78	7
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	9	82	9
Polska 2050 Szymona Hołowni	7	87	6
Koalicja Obywatelska	2	95	3

* Uwaga: niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

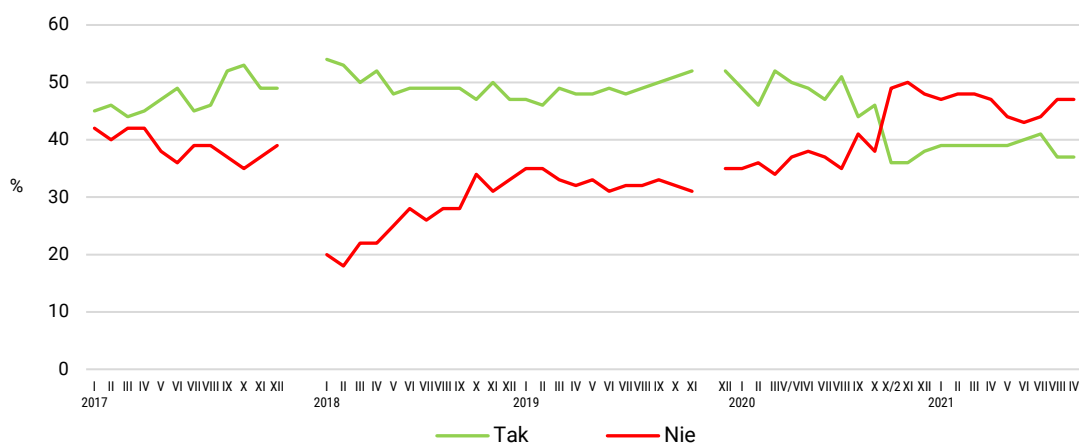
AKCEPTACJA PREMIERA

Tak jak w ubiegłym miesiącu niespełna dwie piąte badanych (37%) jest zadowolone z tego, że funkcję premiera pełni Mateusz Morawiecki, zaś prawie połowa (47%) wyraża z tego powodu niezadowolenie.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020					2021								
	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
Tak	44	46	36	36	38	39	39	39	39	39	40	41	37	37
Nie	41	38	49	50	48	47	48	48	47	44	43	44	47	47
Trudno powiedzieć	15	16	16	14	14	13	13	13	14	16	17	15	16	16

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Stosunek badanych do osoby premiera podlega takim samym zależnościom społeczno-demograficznym jak stosunek do rządu, a także oceny wyników jego działalności oraz prowadzonej polityki gospodarczej.

Zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, deklaruje ponad połowa osób o prawicowych poglądach politycznych (68%), blisko związanych z Kościołem (praktykujących kilka razy w tygodniu – 60%, raz tygodniu – 56%), powyżej 65 roku życia (59%), gorzej wykształconych (z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym – 54%, zasadniczym zawodowym – 51%), pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (55%) i osiągających dochody od 1000 zł do 1499 zł *per capita* (53%). W grupach społeczno-zawodowych najbardziej pozytywnie o premierze wypowiadają się renciści (58%), emeryci (57%) oraz rolnicy (51%).

Natomiast najbardziej krytycznie oceniają premiera osoby o lewicowych i – rzadziej – centrowych poglądach politycznych (odpowiednio 80% i 54%), niezbyt religijne – nieuczestniczące bądź uczestniczące sporadycznie w praktykach religijnych (odpowiednio 71% i 60%), młode i w średnim wieku (18–24 lata – 73%, 25–34 lata – 55%, 35–44 lata – 56%), o dochodach od 2000 zł *per capita*, mieszkające w miastach liczących powyżej 100 000 mieszkańców (od 100 000 do 499 999 mieszkańców – 57%, powyżej 500 000 – 62%) i lepiej wykształcone (z wykształceniem wyższym – 62%, ze średnim – 51%). Spośród grup społeczno-zawodowych szczególnym krytycyzmem wobec szefa rządu wyróżniają się uczniowie i studenci (74%), w większości nie są z niego zadowoleni również przedstawiciele kadry kierowniczej i specjalistów (68%), osoby pracujące na własny rachunek (63%), a także robotnicy wykwalifikowani (55%), pracownicy administracyjno-biurowi (54%) oraz pracownicy usług (52%).

W elektoratach partyjnych na największe poparcie premier może liczyć wśród wyborców Prawa i Sprawiedliwości (91%). Zwolennicy pozostałych ugrupowań w zdecydowanej większości wypowiadają się na temat jego osoby krytycznie. Najbardziej niezadowoleni z tego, że premierem jest Mateusz Morawiecki, są wyborcy Lewicy (93% głosów dezaprobaty), Koalicji Obywatelskiej (92%), tylko minimalnie rzadziej krytykują jego poczynania również sympatycy Polski 2050 Szymona Hołowni (78%) oraz Konfederacji Wolność i Niepodległość (71%).

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską)	91	5	4
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	13	71	15
Polska 2050 Szymona Hołowni	9	78	12
Koalicja Obywatelska	5	92	3
Lewica*	4	93	3

* Uwaga: niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

We wrześniu nie odnotowaliśmy znaczących zmian w społecznym stosunku do rządu Mateusza Morawieckiego. Zaobserwowaliśmy jedynie niewielki wzrost głosów krytycznie oceniających jego działalność, a także minimalny ruch w kierunku dalszej polaryzacji społecznego stosunku do urzędującego gabinetu. W sumie najwięcej głosów krytycznych zbiera polityka gospodarcza rządu, krytycznie ocenia ją ponad połowa Polaków. Więcej głosów negatywnych niż pozytywnych notujemy także w ocenie osoby premiera oraz ogólnym bilansie działalności kierowanego przez niego gabinetu. Jednak oceny te generalnie wydają się słabo przekładać na poparcie polityczne – przewaga przeciwników nad zwolennikami obecnego rządu pozostaje niewielka.

Opracował

Krzysztof Pankowski